

Svenska Vård

Diarienummer:
IMY-2022-9892

Datum:
2022-12-02

Svar på fråga

Ni har ställt frågan till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) vilket regelverk som gäller om en boende placerad på ett hem för vård eller boende (HVB) sätter upp en webbkamera i rummet.

- Om kamerabevakningen är tillståndspliktig.
- Om företaget som bedriver HVB måste sätta upp informationsskyltar om att kamerabevakning pågår.
- Om rummet som den boende disponerar utgör ett privat område eller är det klassat som en företagslokal.
- Om den boende kan kamerabevaka personal utan tillåtelse.
- Om den som bedriver HVB kan ställa krav på att den boende stänger av kameran när personal går in i rummet.

Integritetsskyddsmyndighetens svar

Om den aktuella kamerabevakningen är tillståndspliktig beror på var kamerabevakning ska ske och på vem som kamerabevakar. I 7 § kamerabevakningslagen (2018:1200), KBL framgår att tillstånd till kamerabevakning av en *plats dit allmänheten har tillträde* krävs, om bevakningen ska bedrivas av en *myndighet*, eller någon annan än en myndighet vid *utförande av en uppgift av allmänt intresse* som följer av lag eller annan författning, kollektivavtal eller beslut som meddelats med stöd av lag eller annan författning. Ett rum i ett HVB, kan inte anses vara en plats dit allmänheten har tillträde. Om det är den boende själv som privatperson som kamerabevakar, är det inte heller fråga om en tillståndspliktig aktör. Den aktuella kamerabevakning, så som den beskrivs i frågan, är således inte någon som kan bedömas genom en ansökan om tillståndsplikt.

Även om bevakningen inte är tillståndspliktig måste de flesta som fångar identifierbara personer i bild följa de grundläggande principerna i dataskyddsförordningen¹ som exempelvis rättslig grund. Samtycke är en av flera rättsliga grunder för personuppgiftsbehandling. I praktiken är denna grund ofta mycket svår att använda sig av eftersom det sällan går att på förhand avgöra vilka som kommer att filmas av en viss kamera. Vidare måste den som kamerabevakar försäkra sig om att samtycket lever upp till de krav som ställs dataskyddsförordningen.

I 5 § KBL finns dock ett undantag, privatundantaget som innebär att lagen inte gäller vid kamerabevakning som en fysisk person utför som ett led i en verksamhet av rent

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

privat natur eller som har samband med hans eller hennes hushåll. Ett exempel på detta är en privatperson som enbart kamerabevakar inne hans eller hennes hus och/eller innanför tomtgränsen. I sådana fall behöver privatpersonen heller inte informera om kamerabevakningen. Om en privatperson kamerabevakar utanför tomten, exempelvis grannens tom eller en väg utanför tomten faller bevakningen utanför privatundantaget.

IMY har ännu inte prövat frågan i tillsyn om kamerabevakning på det sätt ni beskriver i er fråga faller in under privatundantaget och, om den inte faller in under privatundantaget, är tillåten. Det är därför inte möjligt att i nuläget svara på frågan vilka krav ett HVB kan ställa på de boendes kamerabevakning. Även om privatundantaget är tillämpligt, kan det finnas andra bestämmelser som blir aktuella när det gäller materialet från kamerabevakningen, till exempel arbetsrättsliga regler eller regler på arbetsmiljöområdet. Det finns också en brottsrubricering gällande kränkande fotografering samt olaga integritetsintrång som kan bli tillämplig i vissa fall.

Det är således riktigt att området är en gråzon i dagsläget. Verksamheterna bör ha en dialog med den boende som kamerabevakar, då det säkerligen kan finnas varierande skäl till att bevakningen sker. IMY har publicerat information som rör kamerabevakning som utförs hos brukare inom hemtjänsten: <https://www.imy.se/vanliga-fragor-och-svar/far-en-anhorig-satta-upp-en-kamera-hos-mig-for-att-se-att-hemtjanstpersonalen-skoter-sig/>